

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการศึกษาดังตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีทั้งหมด 7 ตัว ดังนี้คือ

1. คุณประโยชน์ของอาชีพ (Usefulness)
2. คุณค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value)
3. คุณค่าทางสังคม (Social Value)
4. ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน (Academic Ability)
5. โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน (Professional Growth)
6. ความมุ่งหวังของครอบครัว (Family Expectation)
7. การถ้อยตนตามอย่างในทางอาชีพ (Occupational Identification)

สมมติฐานที่ตั้งไว้ในกรวิจัยมี 3 ประการ คือ

1. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกันจะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกัน
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงจะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกัน
3. นักเรียนในพระนครชนบุรี และนักเรียนต่างจังหวัดจะจัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกัน

กลุ่มตัวแทนประชากร ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งแผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลป์ และแผนกทั่วไป จากโรงเรียนรัฐบาล 13 โรง และโรงเรียนราษฎร์ 8 โรง ซึ่งได้สุ่มจากโรงเรียนทั้งหมดในภาคกลางของประเทศไทย โดยวิธี Stratified random sampling และ Simple random sampling เป็นนักเรียน

ชาย 338 คน นักเรียนหญิง 482 คน และจากจำนวนนักเรียนทั้งหมดคือนักเรียนในพระนคร
ธนบุรี 555 คน และเป็นนักเรียนต่างจังหวัด 265 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ
และแบบฟอร์มสำหรับกรอกรายละเอียดที่เป็นข้อมูลส่วนตัวบุคคล คำถาม 10 ข้อในแบบสอบ
ถามมีทั้งคำถามแบบให้เลือกรายคำตอบ คำถามแบบให้ตอบตามความคิดเห็นอย่างอิสระ
คำถามแบบ four-point scale ที่ให้นักเรียนจัดระดับความสำคัญให้ตัวประกอบแต่ละตัว
และคำถามแบบให้นักเรียนจัดลำดับความสำคัญให้ตัวประกอบทั้ง 7 ตัว

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นักเรียนทำด้วยตนเอง การ
ทำแบบสอบถามนั้น นักเรียนแต่ละคนได้ใช้เวลาประมาณ 45 นาที

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. อาชีพที่นักเรียนมีความประสงค์อยากประกอบมากได้แก่อาชีพครู แพทย์
วิศวกร นักบัญชี นักธุรกิจ นักสังคมสงเคราะห์ เลขาธุการ เกษีกร และเกษตรกรรมลำดับ
2. นักเรียนได้จัดให้ตัวประกอบทางด้านคุณประโยชน์ของอาชีพ ความสามารถทาง
การศึกษาเล่าเรียนและโอกาสก้าวหน้าในการทำงานเป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมาก และจัด
ให้ตัวประกอบทางด้านคุณค่าทางเศรษฐกิจ คุณค่าทางสังคม ความมุ่งหวังของครอบครัว และ
การถือตนตามอย่างในทางอาชีพเป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญพอประมาณ

3. นักเรียนได้จัดให้ตัวประกอบทั้ง 7 ตัว มีลำดับความสำคัญ ดังต่อไปนี้

ตัวประกอบทางด้านความสามารถในการศึกษาเล่าเรียนมีความสำคัญลำดับ

หนึ่ง

ตัวประกอบทางด้านคุณประโยชน์ของอาชีพที่มีความสำคัญลำดับสอง

ตัวประกอบทางด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงานมีความสำคัญลำดับสาม

ตัวประกอบทางด้านคุณค่าทางเศรษฐกิจมีความสำคัญลำดับสี่

ตัวประกอบทางด้านคุณค่าทางสังคมมีความสำคัญลำดับห้า

ตัวประกอบทางด้านความมุ่งหวังของครอบครัวมีความสำคัญลำดับหก

ตัวประกอบทางด้านการถือคนตามอย่างในทางอาชีพมีความสำคัญเป็นลำดับ
สุดท้าย

4. นักเรียนที่เลือกอาชีพต่างกันได้จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มี
อิทธิพลต่อการเลือกอาชีพแตกต่างกันทั้ง 7 ตัว

5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัวประกอบที่มี
อิทธิพลต่อการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกันทั้ง 7 ตัว

6. นักเรียนในพระนครธนบุรี และนักเรียนต่างจังหวัด ได้จัดลำดับความสำคัญ
ให้แก่ตัวประกอบทางด้านความสามารถในการศึกษาเล่าเรียน โอกาสก้าวหน้าในการงาน
และการถือคนตามอย่างในทางอาชีพไม่แตกต่างกัน แต่ได้จัดลำดับความสำคัญให้แก่ตัว
ประกอบทางด้านความมุ่งหวังของครอบครัว คุณค่าทางสังคม คุณค่าทางเศรษฐกิจ และ
คุณประโยชน์ของอาชีพแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ในการเลือกอาชีพ บุคคลอาจจะคำนึงถึงตัวประกอบอื่นๆ นอกเหนือจาก
ตัวประกอบที่ได้ทำการศึกษาวิจัยแล้ว ดังนั้น หากจะทำการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป ควรจะ
เลือกตัวประกอบที่นักเรียนได้จัดให้มีความสำคัญมาก และเพิ่มตัวประกอบอื่นที่อาจมีอิทธิพล
ต่อการเลือกอาชีพ และทำการศึกษาเปรียบเทียบดู

สำหรับข้อมูลส่วนตัวบุคคล ก็ควรจะให้ไครายละเอียดมากที่สุด เช่น ควรให้
นักเรียนระบุตำแหน่งงานและรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพของบิดามารดาและที่สำคัญที่
สุดก็คือ ควรให้นักเรียนเขียนชื่อนามสกุล และที่อยู่ของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตาม
ศึกษาต่อไป

2. ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพบางตัว มีความสัมพันธ์กันจนยาก
แก่การแยกจากกันได้ ดังนั้น จึงควรจะได้ศึกษาว่าตัวประกอบตัวใดมีความสัมพันธ์กัน

3. การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล เป็นขบวนการที่ซับซ้อนที่ต้องใช้เวลาติดตามศึกษา เพราะเป็นขบวนการที่เกี่ยวกับค่านิยมที่แต่ละคนยึดถือ การตัดสินใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้น เป็นเพียงขั้นหนึ่งในขบวนการดังกล่าว จึงควรที่จะทำการศึกษาตั้งแต่ระยะเวลาที่แต่ละบุคคลเริ่มสร้างค่านิยม และศึกษาต่อไปว่าในการตัดสินใจเลือกอาชีพบุคคลต้องพบกับข้อขัดข้องใจอะไรบ้าง ข้อขัดข้องใจที่เกิดขึ้นมีสาเหตุเนื่องมาจากอะไร อาชีพที่เลือกเป็นอาชีพที่บุคคลสนใจจะประกอบหรือไม่ ถ้าไม่ก็ศึกษาต่อไปว่ามีสาเหตุอะไรที่ทำให้ต้องเลือกอาชีพที่ตนเองไม่สนใจ และเมื่อตัดสินใจเลือกอาชีพใดแล้ว บุคคลมีโอกาสดำเนินการศึกษาในคณะวิชาที่ฝึกอาชีพที่ตนเลือกหรือไม่ ระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ได้มีการเปลี่ยนแปลงอาชีพที่เลือกไว้หรือไม่ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงก็ศึกษาต่อไปว่ามีสาเหตุอะไรที่ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลง ตลอดจนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว บุคคลได้ประกอบอาชีพตามที่เลือกหรือได้รับการฝึกฝนมาหรือไม่ ถ้าหากไม่ได้ประกอบอาชีพตามที่ได้รับการฝึกฝนมา ก็ควรศึกษาว่าบุคคลต้องปรับตัวให้เข้ากับอาชีพใหม่อย่างไร แต่ละบุคคลมีวิธีใดบ้างที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานของตน

4. เนื่องจากอาชีพที่นักเรียนเลือกมาก 9 อาชีพ นั้น เป็นอาชีพที่สังคมกำลังต้องการ จึงควรให้ทำการวิเคราะห์หาอาชีพแต่ละอาชีพใน 9 อาชีพ ดังกล่าวต้องการคนที่มีคุณลักษณะอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวทางอาชีพต่อไป.